

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindellicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus XV. De Proposito vitandi occasiones pœnitenti necessario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45993)

legenti pleno lepore dicta sua condi-
 to soluti, non nisi jocus fuit, hoc
 quanto, responsum mihi hodie gra-
 tiam admonitionis loco serviet,
 et proponenda, qui cupit animum
 i culpis letia Confessione purgare.
 Inter sit tandem, divina gratia ope-
 ratur, claustra carceris, quibus a-
 demone laulus tenebris? proripui-
 ta ex illis aibus tam noxiis? rem-
 natiuili commercio illi pestilentissi-
 mo? *Laqueus contritus est?* Quid
 portio faciendum superest? Nihil pri-
 uo maxime agendum cura, quam ut
 illa toramen quam diligentissimè
 evitas, per quod tam feliciter eru-
 pti non redas: i las ad aedes, non
 hinc deo omiteas confortio, non
 illa cum persona quidquam habeas ne-
 que, à qua te iterum seduci pronum
 est. Ut huius mei moniti necessita-
 tem illius animis vestris inculpam,
 detestam vobis, nisi Confessi vobis
 cum lituaris decreto firmissimo, ad
 occasionem peccati non redire, Con-
 solationes vestras nullius esse momenti;
 cum abique eiusmodi proposito certi
 sit, vos redituros ad Deum retum
 attendendum, quin imò jam re-
 pite.

II. Ne quid portio ambiguum hac
 re atque incertum relinquam, vi-
 detur ante omnia explicandum,
 quid hoc loco sit nominis *Occasio* no-
 men. Occasio igitur, ut omnem
 complectitur, quae hoc nomine venit,
 et periculum, quo ad peccandum in-
 ducunt. Si crebro & plerumque
 in eodem periculo peccamus, oc-
 casio proxima appellatur; si raro, &
 I. P. *Signeri Christi. Infr. Tom. III.*

ex accidenti, appellatur occasio remo-
 ta e. g. Alluevit nonnemo plures de
 die horas ludendo perdere, & cum
 fortem parum sibi faventem experi-
 tur, nec, quae cuperet, afferentem folia,
 tum adversus Deum insurgit, & ore
 revera stygio mille blasphemias evo-
 mit. Hujc ludas est occasio blas-
 phemandi proxima: prava enim ho-
 minis assuetudo, coniuncta cum ipsa
 eiusmodi ludi ratione, in qua semper
 plus sit fortuna, quam artis, pericu-
 lo utique hunc ipsummet exponunt
 nimis quam saepe peccandi. Si autem
 alius, nec ipse à lusu quotidiano alien-
 nus, qui tamen animi impetus frenare
 non it, ita ut non nisi perraro, cum
 forte adversa utitur, blasphemet:
 hujc lusus est occasio remota: cum sit
 periculum raro admodum ad peccan-
 dum inducens, & inter quod, ac pec-
 catum ipsum, ingens, ut ita loqua-
 mur, intervallum intercedat. Hoc
 discrimine supposito, in quo assignan-
 do Doctores consentiunt, repeto &
 dico, Poenitentem, qui cum possit
 fugere occasionem eiusmodi proxima
 (accessum, ut dicebam ad cer-
 tas aedes, certorum hominum con-
 forium, certa persona familiarita-
 tem, quae multiplicis antea lapsus oc-
 casio fuit) nec tamen fugit, nunquam
 animum, sicut oportet, exonerare:
 cum occasionem dictam non fugien-
 do certus sit de peccato mox repeten-
 do; imò jam repetito. A primo
 ordiamur.

I.
 III. Miranda prorsus res est vide-
 re eos ipsos Peccatores, qui ne tenta-
 ti.

TRI-
 nus.

ti quidem & allecti, suamet libidine non semel peccatis se inquinarent, subinde mediis in periculis & certaminibus victoriam sibi indubitam polliceri. *Filii Ephrem, intendentes & mittentes arcum, conversi sunt in die belli.* Milites præ cæteris ante pugnam gloriosi; cum autem ad rem venit, primi ad fugam. Imponit huic hominum generi, tum ipsa cupiditas; quæ cum agrè admodum avellatur à rebus amatis, illud facile ut verum probat, quod si verum esset, faceret, ut porro gaudere rebus illis liceret: tum vero etiam Dæmon in eam fraudem impellit, qui, cum probè nōrit, non aliis se artibus maiorem ac certiorum animarum prædam agere posse, quam tendendo hoc occasionum proximarum rete, istud quæ potest, industriâ tegit, & discrimen elevat, ut prædas augeat. *Immittit securitatem, ut immitat perditionem.* Unde homines, flagitiorum suorum sanie putres, audire est nonnunquam ita differentes, perinde ac si Cædri essent omnis corruptionis expertes. *Nullum, aiunt, subest periculum: redibo ad illas ades, sed non redibo ad flagitium.* Itane nullum periculum? & quo tandem tibicine hæc vestra non peccandi spes nititur? Utrique aut divina gratiæ ope, aut vestræ voluntatis fortitudine atque constantiâ? Verum non est, quod horum alterutro vos sustentandos existimetis; ut proinde dubium non sit, quin sit casurus, qui spe hac tantum inani & umbratili fulcitur.

IV. Infirmum est firmam fulcrum opis divina in periculo admittere: quæ enim est illa temeritas, hæc illi opem promittere? Deus non vulgari gratiæ suæ dona, ut rectè S. Cyprianus observavit, ad cæcæ & desolæ nostræ voluntatis arbitrium, sed iuxta altissimæ suæ Providentiæ preciosa ac leges. *Ordine suo, ut arbitrio nostro, virtus S. Spiritus ministratur.* Ingens sanè esset illius Allogi dementia, qui consideret, volentes orbis ac sidera non aliter vendenda, quam ad asserendam suorum prædictionum veritatem requirere; licet eam ad rem necessarium esse aliam tenere viam, motusque divinos ab iis, quos nature lex ipsa prescripsit. Major porro absque comparatione eius esset futura insania, qui de divina gratiæ thesauris suis se crederet disponere posse voluntate: cum utique non minus certo prædientie suæ ordine, minusque mobilis, eos divina benignitas distendat, quam certâ lege beneficos suos, cum maleficos influxus sidera disponat. *Ordine suo, non arbitrio nostro, virtus Spiritus ministratur.* Quædamdo, tam non posse prudenter à prædicationibus sponte quæsitis sperari divinæ Gratiæ subsidia, ut periculis meritis timere debeant se detrahere. Ita enim fermè necessarium se gerit Deus, sui nos gratiæ illustrando, ut se cum Discipulo gratiæ Magister docendo. Non solet autem Magister nova explicare & ut

P. SEGNER
Homo Christianus

tere discendi præcepta, prius quam
 iam tradita didicerit. Atque ad eò
 nec Deus nova subministrabit Gratia
 sine auxiliis, donec antea datis rectè
 utamur. Quare quisquis impuden-
 ter multi-itate non attendit rationibus
 & consiliis, quibus ad occasionum
 fugam in pellit ac invitat Deus, na-
 lle indignus est gratiâ & favore plane
 singulari, quo adjutus media etiam
 inter pericula staret, & non peciret.
 An aliud expectus est Petrus nocte il-
 li, quæ necem acerbissimam Serva-
 toris nostri præcessit? Monitus est à
 Christo incredibilis amoris benevo-
 lentia; attenderet sibi; eò quòd si
 occasionem non declinaret, in eâ pe-
 culaturus, & ipsum esset Magistrum
 suum egroturus. An non hoc ad-
 monitus vaticinio Apostolus toris tre-
 mescere attubus, & p. ocul abesse debebat
 à discrimine, nihil aliud agendo stu-
 diosius, quam ut te quàm arctissimè
 precum ferventissimam beneficio
 Christi uniret atque conjungeret?
 Non ita Petrus: insuper enim habito
 peccandi studio, ipsi medio se credi-
 dit periculo, sedendo cum derestabili
 illi hominum fece ad ignem, &
 calcitrando se: ut de jure ac merito
 suo illum efficaci auxilio Deus desti-
 nari, permittique, ut summo suo cum
 peccato ac de-mo trina negatione Ma-
 gistrum perjurus execraretur.

Quomodo ergo verum est, quòd il-
 lam nolit dare? Nascuntur percon-
 tationes istæ ex eo, quòd non adver-
 terit, qui sic interrogat, quâ ratione
 gratiæ suæ præsidia nobis addixerit
 Deus, Addixit iis in tentationibus,
 quæ nos invenerint, non in iis, quæ
 a nobis studiosè fuerint quaesita. E-
 tiam beatis illis Spiritibus imperatum
 est, ut omni nos momento custodi-
 ant: *Angelis suis mandavit de te, ut
 custodiant te in omnibus viis tuis.* Si
 quis tamen deliberato consilio, infan-
 no quamvis, ex altâ se rupe præcipi-
 tem ageret, sineret profectò illum
 deorsum ferri Angelus, atque etiam
 collum frangere, cum dicto: Non
 est imperatum mihi, ut in præcipi-
 tiis, sed ut in viis te custodiam; *in viis,
 non in precipitiis.*

VI. Observate proin, quàm stultè
 quotidianorum vestrorum casuum
 causam aut in imbecillitatem vestram,
 aut divini auxilii inopiam referatis.
 Quid imbecillitatem obicitis? Et vi-
 trum fragile est: sed quia illud tale
 novimus, cavemus anxie, ne duos
 in obices impingatur; eaque cura sit,
 ut vel ferrum anis superet, *Tanta
 fragilitas custodita, durat per secula: Hom. 28*
 ut S. Augustinus observavit. Adim. 50.
 gratiam quòd pertinet, cujus est nos
 juvare, si fateri volumus, quod res est,
 non gratia nobis, sed nos gratiæ de-
 sumus. Quis natura ceteris timidiores
 produxit bestias, his armorum loco
 summam pedum ad fugam velocita-
 tem contulit. Anne igitur jure que-
 reretur lepus, malè sibi prospectum
 esse, si pro eo, quòd salutem fugâ qua-
 eret,

RI
 nus

ret, rectè ipse festinaret ad canes, eorumque insedentes, etiam dormientes, excitando somnumque omni studio excutiendo, proteret? Et hoc tamen non desunt ex vobis, qui faci-

Iob. 3. 6.

Qui parati sunt suscitare Levia- than. Semper illi Dæmonem iritant, & dum ille velut latet tot prædaram quiescit, cum tunc ipsi provocant ad mordendum. Enimverò qui tales sunt, tam non merentur novam suam veniam, ut ne miseratione quidem digni sint. *Quis miserebitur omnibus, qui appropriant bestiis? Quisquamne tam utilis erit iudicii, ut vicem doleat eorum, qui propè tentationes accedunt, dum hæc longius ab iis remota sunt? Certè illorum sortem Deus non miserebitur, cujus providentia hanc in regendis Animabus legem tulit, ut fugiant amittenda divina Gratia pericula, quicumque certam & stabilem ejus velint habere possessionem. *Recedite, recedite exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus.* Audisne, quo quantoque verborum pondere Deus hanc fugiendarum occasionum legem inculcat: *recedite, recedite*, inquit si estis vicini; si autem jam in mediis versamini, *exite inde*: & dum exitis, omni diligentia cavete, ne vel extenso digito illam contingatis; *pollutum nolite tangere*. Exite, repeto, exite, neque sic quisquam, qui in medio ejus subsistat: *exite de medio ejus*.*

Eccli.

12. 13.

*Quis miserebitur omnibus, qui appropriant bestiis? Quisquamne tam utilis erit iudicii, ut vicem doleat eorum, qui propè tentationes accedunt, dum hæc longius ab iis remota sunt? Certè illorum sortem Deus non miserebitur, cujus providentia hanc in regendis Animabus legem tulit, ut fugiant amittenda divina Gratia pericula, quicumque certam & stabilem ejus velint habere possessionem. *Recedite, recedite exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus.* Audisne, quo quantoque verborum pondere Deus hanc fugiendarum occasionum legem inculcat: *recedite, recedite*, inquit si estis vicini; si autem jam in mediis versamini, *exite inde*: & dum exitis, omni diligentia cavete, ne vel extenso digito illam contingatis; *pollutum nolite tangere*. Exite, repeto, exite, neque sic quisquam, qui in medio ejus subsistat: *exite de medio ejus*.*

Is. 51.

11.

Recedite, recedite exite inde, pollutum nolite tangere, exite de medio ejus. Audisne, quo quantoque verborum pondere Deus hanc fugiendarum occasionum legem inculcat: *recedite, recedite*, inquit si estis vicini; si autem jam in mediis versamini, *exite inde*: & dum exitis, omni diligentia cavete, ne vel extenso digito illam contingatis; *pollutum nolite tangere*. Exite, repeto, exite, neque sic quisquam, qui in medio ejus subsistat: *exite de medio ejus*.

VI. Si præcepto tam diserto occasionum fugam in veteri illa & manca Lege Deus innotravit, quid in Lege nova omnibus absolutam numeris, pla-

neque sancta fecerit? Non sufficit proinde Christo Servatori nostro, nos recedere jubeat, vulgare illud putemus, & refectamus, nescio, in potissimum ex capite, ut quoniam similis nos inde expellamus, ut ut ab ea quam perfectissimè legimus. Crediderim, desiderare dum à nobis utramque horam; & idem sic loquitur: *Si manus tua, vel tuus scandalizat te, abscinde eam, & projice abs te; Vel si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice illum.* Quibus in verbis primo loco advertendum, quòd Christus non dicit claudendum, sed erudendum esse oculum; *erue*. Deinde quod non dicit vincendam esse manum, aut pedem, sed penitus debere abscindi; *abscinde*. Idcirco neque Christianorum quæquam dicat: *Committam me quod periculo, sed perseverabo in illis adibo illis aedes, accedam illud conventiculum; quanta prius famulatus agam cum certà illa, sed in fugitium amplius non consentiam.* Non ita loquendum, agendumque utquam. Lex hæc esset nova, quæ sibi quisque ferret malè consulto arbitrio; non esset illa, quam Servator promulgavit: *erue, abscinde*. Il enim personam aliquam diliges, quantum oculum tuum; & tantum illis ex aedibus caperes emolumentum, quantum tibi manus tua conferret ad aliquid efficiendam; & illa familiaritas tantum tibi afferret voluptatis, quantum pedes, dum animi causa rus prodis; si nihilominus occasionem tibi denuo labendi, novèque te

P. SEGNER
Homo Christianus

illis inquinandi offerunt, iis omnino abstinendum est. Quin ad aliud magis formidandum animum advertite. Non solum ait Christus; erue oculum, amputa manum, absconde pedem; sed erue oculum & projice; amputa manum, absconde pedem, & procul abjice. Erue & projice; absconde & abjice. Quid causa est, Magistrorum optime, ut curata à me postules? Erueam quidem oculum, sed in serinium recondam; non erit porro periculum, ne quid eo aspiciam, ubi è fronte vulneraverit; amputabo manum, aut pedem, ut tibi obtemperem jubenti; sed penes me retinebo alios in usus non indeceos. Si resecta fuerit manus non erit periculum, ne tangam, quod tangere non oportet; si abscondo pedem, ne eam, qua non est eundem. Alam illam sceminam; non jam domi mea, sed aliena; non loquar illi, non tractabo cum illa; terribam tamen illi literas officiosas, nullo prevo sine; aut si non aliud, salutem illam illi mittam, ne obstrepat vulgus; aut ne misella, meâ ope destituta, alterius cogatur opem implorare, qui inde illam subinde tractet. O si res ridiculos! Erue, & projice abs te; absconde, & projice abs te. Tam procul illam à te habeto, ut nihil porro de illa recitas; fac, ut ne possis quidem, & non tantum ne velis, posthac illâ abjici; absconde & projice. Narrat Mitriolus, turicolam cum gramen falce demeteret, serpentem etiam medium ista eodem secuisse: placuit improvido sectio tam fortunata, sustulit proinde ita secti serpentis partem, ut

illius insultaret; sed non diu fuit, quâ suâ temeritatem lueret; morsu enim à bestia irritatâ appetitus, tam repente veneni vi extinctus est, ut serpens supervixerit. Abscidit iste; sed non project: & ita miserè periit; nec ejus peritias cuiquam doluit. Et hoc scilicet est, quod tam multis accidit, qui cum intimius commercium abruerint, nec tamen literarum, nuntiorum usu sibi interdixerint, animæ jacturam faciunt. Longè autem pessimum est, quod nonnullis, abscondisse occasionem ansam præbeat ad illi se arctius uniendo; cum jam longè magis perditè ament, quam tantisper deteruerant; crescente ex absentia affectus vehementiâ, perinde ut merces post naufragiū recuperata multò charior esse solet. Scribit Pierius, Echi Lib. 29. num marinum in partes lectum, si in Herogl. mare abiciatur, conjungi denno & de Echirevivilcere. Par est ratio occasionis no. amputata: si non abiciatur quàm procul potest abici, denno ununtur divisi tantisper animi, & plaga sanatur ex integro; excusat se, qui deteruerat, quò tam crudeliter illam habuerit: reus eius culpa agit Confessarius inhumanius; verbo, penitet suæ penitentia penitentem, & jam efficacius detestatur conceptum posthac non peccati decretum, quàm ipsum antea peccatū fuerat detestatus. Quis jam vester sensus est, Auditores? An ita effrontes eritis, ut promulgatâ à Christo Legatam seveâ, eius vobis gratiâ fieri petere non dubitetis; inò istam sperate, absque eo etiam, quòd illam peratis? & cum, licet votis

TRI
nus

& precibus calidissimis flagitaretis gratiam non peccandi in occasionebus, quas ipsi quaesistis, certi esse deberetis de ea non obtinenda, ipsam vobis securi promittetis vel non petitam? Istud equidem plus quam insanum est.

VIII. Quare cum gratiae divinae spe niti his in occasionebus non possitis, superest, ut voluntatis vestrae libertate & arbitrio, firmissimisq; non peccandi decretis falciamini. Verum ita aut loqui, aut sentire non stultum solum est, sed etiam Fidei capitibus repugnat.

Ioan. 15. Sine me, Dei verba sunt, nihil potestis facere. Et nos nihil ex nobis habemus, praeter nihilum, & peccatum, abyssum scilicet nihili alteri abyssum junctam. *Nemo habet de suo, nisi mendacium & peccatum: Concilii Canon est.* Similes proinde sumus volucris illis, quas Apodes, i. e. sine pedibus, vocant, quae cum in terra existunt, attollere se viribus suis non possunt & levare in aera, nisi aurae benignae flatu adjunctae tantisper attollantur; absque hoc nihil alarum debilitium concussio motusque proficit.

Concil. Arausic. Junctis haec omnibus arbitrii nostri viribus ne tantillum quidem praestare possimus, quod ad salutem conducatur, non quae recta sunt exequi, non malum fugere, nisi divinae Spiritus benignae aera adspiret, nisi, inquam, gratiae suae auxilium ad volandum exortet, & volantes Deus adjuvet. *Sine gratia Corv. Etia nullum prorsus, sine cogitando, sine Grat. c. 2. vel. nido, sine agendo faciunt homines bonum, ut magnus gratiae, contra Pelagianos ejus hostes, assertor & vindex*

S. Thom. 1. 2. q. 109. ar. 4. & 9.

lib. de Corr. Etia nullum prorsus, sine cogitando, sine Grat. c. 2. vel. nido, sine agendo faciunt homines bonum, ut magnus gratiae, contra Pelagianos ejus hostes, assertor & vindex

Augustinus affirmat. Atque etiam satis constat, non rationi tantum, sed Fide, repugnare, ut dicebam, voluntatem hanc peccatorum fiduciam, quae suis consiliis viribus utrumque etiam pedem laqueo induunt, & se non capiendos sperant. Irrita omnino est haec spes: *Immisi in rete pedes suos; tenebitur planda illius laqueo.*

IX. Addo, quod, etiam hoc de necessitate gratiae dogma verum non esset in quovis alio evenu, cum tamen sit certissimum, verissimum futurum esset in re, in qua verum unde si homo sua virtute bonitatem ac salutaris operis efficere aut valeret, non tamen faceret iniquam, ubi temere cadendi periculo seipsum ingessisset. Ratio ejus rei est, quia duplex est genus reatiorum, quae nos impellere ad calum possunt: primum intimum, quod a pravi cupiditate, & animi propensione nascitur; alterum, quod a rebus ipsius provenit, & extrinsecum dicitur.

Unitur autem genus hoc utrumque, & aeterno foedere connectitur, cum in occasionebus quis se ingerit. Quamobrem ergo voluntatis imperio & rebere compescere posset cupiditatem impetum, cum sola illa oppugnant animum; & ubi vires illae cum obiectis ipsis conjungant, enim vero voluntas succumbat necesse est. Nunc quantum potens est voluptas, praeteritis boni falcino adjuncta, ad turbandam facultatem imaginatricem, memoriam praepediendam, mentem ligandam, voluntatem, etiam minime deperatam, expugandam. *Fajcinatus no. 2. 6. 1. 1.*

P. SEGNE
Homo Christianus

quædam obscurat bona, & inconstantia
 conscientie transverit sensum sine
 malitia. Est igitur voluntas obfir-
 mita non ederet bono eminus op-
 pugnant; si tamen cominus pugna
 consisteret, enimverò manus daret;
 & si moderationis debita limites non
 egredieretur, sobriam parcâque ad
 mentem assidens, ad lautam tamen
 oppacâque invitata, haud paulò
 trepidus illostransiliret.

X. Dicam amplius. Si medias quis
 levis occasiones intulerit, cedit, non-
 labum, si auxiliis communibus, & vix
 sufficientibus fuerit adjutus, sed et-
 iam si fortissimis undique singulari Dei
 benignitate muniretur. Fur quis-
 piam, dum scelerum suorum penas
 daturus ad forcem ducebatur, magno
 suo malo transiit propè fenestras, ex
 quibus ipsius amasia prospectabat: in
 hanc dehis obruta, adeò desiderio
 lacivo exarsit, ut in noxam consen-
 tiam animo, nisi vincula præpedi-
 lant, ad amatam confestim fuisset
 accurturus. An videtis, quàm sit po-
 tentia obiecti presentis falcinum? Ho-
 mo recens à peccatis expiatus; cuius
 oculis mors proxima observabatur:
 homo à tribunali Divino totidem o-
 mino passibus, quor à furcâ distans,
 cum fune in collo, Confessario ad la-
 tra; Cruci affixi Christi imagine ante
 oculos, magnâ populi, pro eius salute
 precantis, multitudinem cinctus, unico
 solo obitu exardescit, neque ad so-
 pendium exectabile hunc ignem suffi-
 cit vel justitia humana, quæ illum mor-
 ti addixit, vel justitia divina, quæ jam-
 iam damnationis æternæ in eum latu-
 re est sententiam! An esse quidquam

potest, quod luculentius demonstrat,
 quid in animum hominis possit præ-
 sentia obiecti amati? An est, qui alias
 rationes exigat, quibus doceatur,
 quàm incredibilis sit phrenesis pecca-
 torum, qui securitatem sibi in medijs
 occasionibus pollicentur: Non juvat,
 non juvat lactare se spe futurorum,
 quæ fieri non possunt: apage, apage,
 quisquis es, longè ab occasionibus te
 avelle; *Nestes in omni circa regione, Gen. 19.*
 inculcabant Lotho cælestes Genii, dum
 urbe eum execrabili educebant; ut
 nos erudirent, quòd non solum de-
 ferendus sit locus, in quo flagitiorum
 illecebrâ sollicitant, sed quòd è totâ et-
 iam vicinâ sit recedendum; quod S.
 Thomas observavit.

S.Th. 3.
 P. 9. 41.
 ar. 1. ad

XI. Hinc prudenter colligere licet,
 quantum damni & injuriæ animæ a-
 licui adferat ille Confessarius, qui fi-
 dem promissis & protestationibus
 illius adhibens à noxis absolvit non
 paratum deferere occasionem; aut qui,
 cum jam nunc possit, tamen illam re-
 ipsa non deserit. Nemo ambigat, quin
 eiusmodi absolutio non tam solvat,
 quàm liget, Pœnitentem perinde ac
 Confessarium, uno eodemque fune.
 Neque enim arbitrio Confessarii per-
 missum est, ut Pœnitentis miseratione
 motus sinat eum versari in occasione
 proximâ, quando in huius est potesta-
 te, ab eâ recedere longius; neque si
 permittat, Deo suam probabit clemen-
 tiam. Si quando vitæ gratia fiat mo-
 neta falsæ percussori, non permittit
 Lex, ut instrumenta eius percutien-
 da, & formæ illi relinquuntur; &
 si quis Judicum malè consultus hæc in-
 re faveret lonti, delictorum eius par-
 ticeps

TRI-
 nus

riceps haberetur. Neque Confessario-
riorum quemquam satis excusabit
prætextâ huius Legis ignorantia; nam
vel hoc ipsum culpâ non vacat, tribu-
nal occupare, cuius Leges nescias. Quin
si Confessarius non Judicis tantum,
sed & Medici munere fungitur, quâ
fronte curandum suscipiet ægrum, si
nullâ morborum non vitabilium,
& proximè imminentium nositiâ in-

*Hippo-
crat. in
prænot.*
Nulla excusatio Medici,
qui de signis erravit in prænotando. Non
in cunctis morbis, sed & stupiditas est, ubi
tam manifesta se produnt in veteres
noxas relabendi indicia, credere, imò
pronuntiare sanam penitentem, cuius
de non repetendis flagitiis sponiones
nullam profus mereatur fidem, cum
indubitatum sit in ea, nullâ morâ in-
terpositâ, relapsurum. Oportebat
proinde Confessarium non credere
promissis, quibus & ratio, & experien-
tia repugnant. *His, quæ non ex ratione
levant, credere non oportet.* Et si ni-
hilominus, insuper habitis artis præ-
ceptis, sanos pronuntiavit ægros, non
sublatâ mali causâ, enimverò reddenda
aliquando erit illi ratio de pernici-
omnium animarum, ipsius stultâ beni-
gnitate perditarum. *Ipsæ impius in
iniquitate suâ merietur; sanguinem au-
tem eius de manu tuâ requiram.*

*Idem in
Aphor.*
XII. Illustri sanguine quidam, sic
inter meretriculas, ut corvus inter ca-
davera, vivere solitus, admissus tamen
est à Confessario in Pœnitentiæ Arcâ,
eâ proclius malè consultâ benignitate,
quâ innocentissima columba admitti-
meretur. Sed iudite, quo utrius-
que emolumento. Abiit ex vivis No-

*Exech. 3
18.*
XIII. Hic interim fons est, &
origo, maximè communis, & cetera
magnæ illius inconstantie, quam in
hominibus Christianis observare est;
qui vix à peccatis absoluti, videntur
dolere dolorè solem, & prioribus
se flagitiis obstringunt. Omnis ferè
culpa in hominum inbecillitate
conicitur, & voluntatis varietate
sed plerumque falò, quia verò ut plu-
rimum, cauta est, quam dicimus; dum
neque consistentes curam fugere occa-
sionem, ab eaque longissime bite, ne-
que Confessarii in id operam confu-
tant.

bilis, & non diu post viduæ coniugii
præsentem stitit, alterius humeris
stenratus, cum utrumque flammæ
atrocissimæ cingerent. Quis es, que-
rebat consternata horribili spectam
Hera, & quis huc te deportavit? Sam
anima, respondit ille, mariti tui, & n,
cuius humeris deferor, Confessarius
meus est. Scias ambos supplicis da-
mnatos æternis; me quidem, quod
confessus sum absque vita emenda-
dæ proposito; Confessarius autem,
quod me, et si probè adverteret, de vitiâ
corrigenâ non cogitare, tam enâ o-
xis liberum pronuntiare est ausus. Re-
que his dictis, videri desit. *Amam
igitur verè, si cæcus cæco ducatur pro-
phetæ, ambo in foveam cadunt? Anque id-
circo si qui quam hos è numero dis-
duerit invenire Confessarium cuncto-
di nimium indulgentem, certum esse
potest, quod in itinere ad Ortum non
multum sit defatigandus, cum eorum
suis pedibus iturus, sed alterius, ab-
solvere non vetiti, humeris sit depon-
tandus.*

XIII. Hic interim fons est, &
origo, maximè communis, & cetera
magnæ illius inconstantie, quam in
hominibus Christianis observare est;
qui vix à peccatis absoluti, videntur
dolere dolorè solem, & prioribus
se flagitiis obstringunt. Omnis ferè
culpa in hominum inbecillitate
conicitur, & voluntatis varietate
sed plerumque falò, quia verò ut plu-
rimum, cauta est, quam dicimus; dum
neque consistentes curam fugere occa-
sionem, ab eaque longissime bite, ne-
que Confessarii in id operam confu-
tant.

ant, ut ad has occasiones ad declian-
das serjò impellant. Epileptici, etsi
aliquot dierum intervallo pedibus re-
ctis insistant, non ideo lex eos sanos
hinc patitur; cum intus adhuc foveant
pestilentem humorem, qui subinde in
cerebrum delatus repentino illos casu
prostrernit. *Qui comitali morbo la-*
borant, se iis quidem diebus, quibus mor-
bo vacant, sani dicuntur. Nihil est
periculo periculi, ajunt nonnulli, dum se
accusant, etsi illam domo facessere non
poteant, aut ad eam animi causà ac-
cedant; securus tamen esse potes, Pa-
ter: nihil est periculi, sanus sum, non
sciam amplius. Dicant tamen isti
quod lubet: parùm istud me solatur,
quod recti stare videantur; sanitas il-
lorum non vera, sed simulata, sed fi-
des est: manet enim etiamnum intra
viscera humor noxius, & quamquam
visum, vi palam admotà, non impu-
net, necdum tamen soluta est obsi-
do. Sanitatem desiderans constan-
ter & firmam? Id age, ut tua te Con-
fessio non humo tantùm attollat, sed
et dissipet, ac dispellat omnem humo-
rem pestilentem perverfæ propensio-
nis & affectus erga certam muliercu-
lam, exstinguat omne desiderium illi
loquendi, cum eà agendi, cum solà
concedi; quibus antè occasionibus
accusum impulsus es: hæc si fiant, tum
non verò caelestes Genii plaudent &
reuerentur. *Gaudium est in Cælo,*
quod Christus, super uno peccatore
penitentiam agente. Inducere tamen
in mundum non possit, gaudere etiam
Cives de illius penitentiâ, qui
occasiones non fugit: vix enim illi
L. P. Segneri Christi. Instr. Tom. III.

cytharas ad hilarem concentum apta-
rent, cum ecce finita jam esset omnis
Musica: siquidem vix illo die, quo
divinum Epulum ille sumpsit, pecca-
to abstinet. Hinc mihi persuadeo,
quod idem mos obtineat in Cælo, qui
hic inter nos in terris, ut celebris &
festa non habeatur lux, quâ altare tan-
tùm portatile, quod dicimus, dedica-
tùm & consecratum est. *In altari por-*
tatili non est Dedicatio festiva. Eâ uti-
que causâ, quod istud vix erectum,
mox iterum removeatur.

XIV. Sed quid? Erravi hæcenus,
& honore non promerito affeci homi-
nes, qui in occasionibus proximis fe-
non peccaturos spondent, dum dixi,
eos denuo casuros in lutum suum; de-
bebam dicere potius, jam esse lapsos.
Et erit fortitudo vestra, ut favilla stupa. *Is. I. 31.*
Notari meretur insolita loquendi for-
mula: non affirmat Deus, fortitu-
dinem peccatorum & constantiam fo-
re instar stupæ paratæ ad concipien-
dum ignem; affirmat autem, esse in-
star favillæ in stupâ jam accensæ: *ut*
favilla stupa. Dum enim quis Con-
fessario dicit: etsi ad ædes illam, illa
colloquia & conventicula reverfurus
sum, non tamen peccabo amplius; in-
tempestivus hic sermo est; nec eni-
m peccabit tantùm, sed jam pecca-
vit; & illa confidentia non jam stupa
est, cui ad moveri ignis possit, sed stu-
pa, quæ ignem jam concepit. Vul-
tisne hoc vobis palàm ostendam?
favete linguis. Fieri non potest, ut
dum ista gloriôsè quis jactant, non
aliqua saltè mentem subeat cogi-
tatio praterita suæ imbecillitatis,
ita

TRI
nus

ita ut non plurimum ambigat, quid viribus suis, quid ope gratiae, quam à Deo accepturus est, & sine qua ne tantillum quidem obtinere potest, sit effecturus. Hoc autem in dubio, nulla rationabili causa, immò ex mera libidine, discrimini offendendi Nominis, & animam propriam perdendi, sese exponere, & reverà jam tum Deum offendere, & perdere animam. Eius rei duae rationes sunt.

XV. Prima est; quia qui sic agit & loquitur, non amat Deum, nec tantum illum facit, quantum amare, & quantum illam aestimare tenetur; dum eius amicitiam casui exponit tam dubio, & sanctissimarum eius legum observationem, quae prae rebus omnibus cordi esse debet, cuius experimento & periculo faciendo objicit. Nobilium quispiam, stulto seculi & delirantium aliorum nobilium consuetudini obsecundans, servum se illustri sanguinis puellae addixerat, ad cuncta eius imperia & nutus paratissimum: gratulata haec est sibi servum eiusmodi, & cum se non caperet, expertura, quam obtemperantem ad sua iussa haberet, dum pontem is equo vectus transit, jubet in undas se jactare. Paruit Nobilis, seque in praterfluentem conjecit. Sed inde magno conatu vix tandem emerfus ad imperiosam hanc heram se contulit, dixitque; excusatum ipsum haberet, si minus deinceps tam superbam puellam observaret, quae nullo cuiusquam comodo vitam eius tanto periculo objecisset; & cum dicto tergum illi indign. bandus obvertet. At vestrum aliquis, ut amata il-

lius occasionis legibus, obtemperat, non tantum Gratiam divinam, quae in la anima vivit, discrimini interturbat, sed omnino perire illum facit. & post tam superba & dura occisionis istius imperia, ob quae veritatem implacabili indignatione doctabat, adhuc amore illius tenetur. Cui autem hoc ita se habeat, non potest non Deo illi, qui tam parvi de se, & ipsius gratiam facit, confestim indignari; atque ideo hoc ipso, quod quis periculo se tam manifeste exponat, Dei gratia excidendi, jam illi excidit, juxta illud, quod Apostolus probè intellexit, & ad Romanos, in ma dicendi gravissimis sensibus percipit; *Occasione autem operatum est in me concupiscentiam.* Dicit primò *Occasione accepta*, hoc enim est id, quod occasione malum est; non quod in se liquem inveniat, sed quod quarenda inventa obvis ulnis excipitur. Deinde cum ita se res habet, non est stolus, peccatum operatur in me concupiscentiam, sive, *non actum male concupiscentis, sed operatum est*; acceptare enim occasionem peccandi, est ipsum peccare, non sunt res diversae, sed una atque eadem. Neque enim aliud est peccatum, quod peccatum, aliud, quo occasioneem proxima vitare jubemur; sed ut eodémque & illud, & hac vitare praecipuntur; & hinc est, quod nequeat amari periculum, quin violenter non peccandi praecipitur, & ipsum etiam ametur peccatum. Revertitur olim ex Eva serpens voluit, quae erat

P. SEGNE
Homo Christianus

elles, cur nec ipsa, nec ejus maritus
 aliquam aliquid decerpent & gusta-
 rent ex arbore, in medio Paradisi plan-
 tati, quæ fructibus & colore, & sapore
 gratissimis abundabat? & mulier
 respondit: *Præcepit nobis Deus, ne
 comederemus, & ne tangeremus illud,*
 Deus autem non prohibuerat, ne
 tangerent, sed solum ne comederent
 ex ea arbore: quid ergo causæ erat,
 cur Eva etiam tactum veritum dice-
 ret? Inde id fictum; quod cum manu
 prehendere pomum ea in arbore na-
 tum, curiose oculis delibare, odorem
 explorare, uti placidè admovere, essent
 necesse ad idemmet devorandum ille-
 gitime & pellaciz, quæ lege ac præce-
 propositi comestio prohibebatur,
 eorum verbatim & tactus, tam cer-
 tum illud nec palato propinandi; peri-
 culo admovent. *Præcepit Deus, ne
 comederemus, & ne tangeremus illud,*
 licet pro non est polliceri Confessio-
 nis, non admittere scelus, licet occasio
 proxima non delinetur, ac polliceri,
 quod quis nolit peccatum, dum re ip-
 sâ vitare peccatum. *Occasione acceptâ
 peccatum operatum est in me omnem
 carnaliteriam.*

XVI. Ex nunc dicitis & illud rectè
 arguimus, quàm delitent, qui dicunt,
decessi illas ades, offendi illam &c. vidi,
audivi, collocaus sum, nec tamen pec-
cavi. Nec enim intelligunt miteri,
 quod, si contulerant flagitium ante-
 bac cum impuderi illa admittere,
 ipsam quærere occasionem cum ea lo-
 quendi, tempus fallendi, in tanto ca-
 dendæ periculo, fuerit jam re ipsa pec-
 cante; licet enim uno genere peccati

non peccetur, peccatur tamen altero;
 & licet non violetur lex, in quantum
 hæc turpitudinem ipsam vetat, viola-
 tur tamen, in quantum vetat, periculo
 assensûs se exponere. Quæ dixi,
 & certa & satis clara sunt: verum quia
 tanta impuri amoris vis est, ut eorum
 obvelet intellectum, qui magis docu-
 mentis his opus habent, conabor
 omnia meliùs similitudine quadam
 vulgari & obviâ explicare. Mater,
 quæ tenerum infantulum adhuc lac-
 tât, non potest, ut notum est, absque
 noxa illum eodem secum lecto de-
 cubentem retinere; si nihil ipsam
 inter & prolem mediet. Demus jam,
 obligatione hac non obstante, tamen
 infantulum eodem lecto à matre lo-
 cari, solâ incuriâ & negligentia, nullâ
 cogente necessitate. Non negabitur
 utique, etsi infans non suffocetur,
 tamen matrem gravi se noxâ fecisse,
 non aliâ profectò causâ, quàm quia
 periculo factum suffocandi se expo-
 suit. Par est non peccantium in occa-
 sione conditio: non admiserunt fla-
 gitium, redeundo ad illas ades nullâ
 alicujus momenti causâ, dabo hoc; at
 certe peccarunt tamen, sua se sponte
 occasione illud denuo admittendi,
 ingerendo. Atque hæc prima est
 ratio.

XVII. Secundam hæc affero, ob
 quam peccet non vitando occasio-
 nem, qui vitare potest; est que illa ap-
 probatio, quâ suo infelix in delicto si-
 bi complacet. Patrem animo ob-
 jectamus, cujus unicus filius nefario
 scelere trucidatus sit. Si is tam atro-
 ci facinore mæstus videret interfecto-
 rem,

rem diffingere plura in frustra gladium, homicidii instrumentum, ea procal domo abiicere, & lacrymabundis oculis dicere: facesse in malâ rem, facile crederet, pœnituisse hominem sceleris perpetrati. At si è diverso videret ab interfectore ensẽm illum, novâ rectum multi pretii vaginâ, inter charissimâ cimelia servandum reponi, nunquam ille induceret in animum, sui facinoris reum pœnituisse; judicabit potius, aliud illum priori non impar flagitium meditari. Auditores dilectissimi: Filius morti oblatu est unicus ille æterni Patris, Servator noster JESUS, momentis propè singulis à peccatoribus cruci denuo affixus: instrumentum necis tam indignæ & detestandæ, Deicidii inquam, fuit muliercula illa, præ Deo ipso à noñemfue amata. Si post facinus tam atrox videat Deus, ab illo homine nefariam meretriculam domo expelli; aut si domi propriæ non est, porro non adiri, non illi de necessariis prospici, donâ nulla mitti; pœnitentẽ sine morâ illũ crederet, & in eius ut filii, prodigi quidem, sed vitam pristinâ pertæsi, amplexus rueret. At si è diverso videat, mulierculâ illam tam adhuc charam gratamq; esse, ut vestes illi comparentur, dona mitrantur, ipsi etiam filiis necessaria alimenta subtrahantur, ne illa esuriat, aut minùs laurè vivat, quòdque uxor ipsa domo potius facessere juberetur, quàm illa ex animo; nõ solùm eiusmodi miscũ in numero dolentium, & execrantium prioris vitæ errata non ponet, sed ips accensabit, qui suâ perfidiâ meriti sunt Cæli exilio æternũ mul-

ctari: cùm occasionem pravam contumaci voluntate adamare, & per ob impœnitentiam finalẽ, in nexa sint, ut Spiritus Sanctus similia enumerari voluerit. *Cor domo male habebit in novissimo, & quia periculum, in illa peribit.* Quæ non video, quo jure à me quispiam expectet, ut hæc duo, quæ Spiritus Divinus tam propinqua & coniuncta ostendit, ego ut longissimo inter letem intervallo existimem; sic ut propius esse debeam, ad illum notum loquendum, ut rite paratum, qui ipse illo tempore amet periculis perent. Et ubi tandem est in hujusmodi foras homine vel doxor, qui requiritur ad propositum, quo veniã peccatorum dignum se præstet?

XVIII. Si verò iste doleret, quæ fieri posset, ut non toto corpore contremisceret, dum illas ad ædes se confert, in quibus deliquit? Qui podgri laborant, nõ tantũ contraxerunt laborum ferre non possunt, sed ne quidem ut illi lecto propiores fiant, quo excruciatos pedes utcunq; fovet, eo quod metuant, ne vel leviter quispiam in eos impingat. Igitur neque dubium est, quòd, quisquis sincerè libidines suas deplorat, & non potius in voluptatibus, quam illæ olim attulerunt, rabiõ adhuc sibi in animo complacet, non permitteret unquam, ut mulierculâ illa propius ad se accederet, aut foras domum; sed cùm illam vel eminus conspiceret, altũ exclamaret: *Apagage: merito timens, ne rum illa se admovet viciniũ, cùm minõ sibi ipse attendit curâ, & cum in ca-*

P. SEGNE
Homo Christianus

sum precipitaret. Si autem decretum animi propositumque foret, quale esse debet, nemo peteret, ut Confessarius emplastro uteretur, cum longâ & difficili æger curatione indiget. An vos latere, ut plurimum ne quidem promissionem de tollendâ occasione proximi sufficere, ut quis à culpis absolvi possit? Quomodo ergo absolutionem promeretur, qui ne quidem sine ambagibus, aut tergiversatione promittit, ut vult ejusmodi occasionum fugam, aut amotionem? Chirurgus acceptam ab aliquo plagam medicaturus, ut omnia, quidquid humoris noxii se partidi illam occupat, quâ potest diligentia, abstergit, & non absque dolore exprimit; tum demum emplastrum aut unguentum, quod sanat, applicat; & charitas ac benignitas sit, ut facer Arbitret nullâ morâ, nec quidquam tergiversando absolvat acculentem se, modo promittat; dimissuram se illam servam, aut, ut suo illam nomine compellem, concubinam subterve schemate? Non fatis est, promittere. Extrahatur prius è vulnere sagitta, & tum sanando vulnere cura impendatur: tollatur prius peccati occulio, & tum poenitens absolvatur. Qui aliter facit, vulnus non sanat, sed emplastro tegit. Et tamen non desit, qui sibi persuadat, rectè se sanatum à Confessario, à quo illud audiat, *Absolvo te*, etsi non solùm seridò non cogiret ex plaga telum venenatum educere, sed aliud semper in eam infigere? Pro Superi, quàm ipse sibi imponit, qui ita agit, quantum sibi, & quàm in medicabili danno nocet! dum ipsæ

Confessiones majoris illi damnationis causa erunt, & in rationibus in eundis advertet, non verè sed fidâ tantum se voluntate ad Deum rediisse. *Et in omnibus his non est reversa ad me levem. 3. pravarie dixit soror ejus iuda in toto corde sed in mendacio.*

XIX. Nemo deinceps saltem ita deliret. Altè in animum quisque demittat, & fidâ retineat memoriâ, quòd qui occasionem proximam vitare non vult, aut certò iterum sit lapsurus, cum neque suis viribus, neq; gratiæ divinæ ope stare diu possit; aut certè jam tum sit lapsus, non obtemperando Legi divinæ, jubenti non peccata tantum, sed & peccandi pericula fugere; aut etiam oblectando se, & vel tum approbando præterita sua delicta. Hæc profinde prima sit cura ad sacrum tribunal accessari, ut occasionem agnoscat, quâ ad peccandum inductus est, quòd eam deleat, ab eaque se avellat. Quid causæ est, sibi quisque occinat oportet, quòd, etsi toties sacro Judici spondiderim, me deinceps nunquam peccaturum, promissis tamen non steterim? Dicam, quòd res est: id inde est, quia conventicula illa non fugio; quia focis cum illâ certâ indulgeo, quia illam in prædiis meis alo, quia ejus operâ ad agros, aut hortos colendos, ad telam texendam, aut lavandam supellectilem linteam utor; quare si ex animo me admissorum poenitet, præcul hoc me periculo esse necesse est, quòd tot noxarū ac scelerum mihi fuit occasio. Si autem non foris tantum, sed domi etiam suæ ejusmodi pestem quis foveret, atq; ita non vicinus

RJ
nus.

tantum, sed intus periculo & occasione delinquendi foret, ille sacro tribunali se sistere prius nunquam audeat, quam occasionem amoverit; ne numeras noxarum crescat & nominum, dum ante contracta studet expungere.

XX. Sat scio, Dæmonem omnibus technis & artibus suis obvisurum, ne quis ita certo animi decreto se avellat à periculo, cum plus ipse inde doloris, quam qui occasionem detexit, sentiat, ob illas spes, quas impulsu unico everfas omnes intueri cogetur: novos proinde laqueos, quos hominem implicet, tendit:

Thi. 3. 7. *Et non egrediamini, aggravabit compedes vestros;* Objiciet ejus animo cunctorum querelas vicinorum, execrationum barbariem, tam inhumanisfero domo ejicientis nil tale promeritam; rei familiaris damna non reparabilia, si migrer, quæ tanta fide illam administravit: timori adjunget amorem recentem, sic ut confidat quis, se & vitam ferio emendare, & dilectam retinere posse. Sed ne quæso quisquam mendaci fidem habeat. *Non credas amico tuo in æternum.* Sic duplici timoris & amoris vinculo infelices Hebreos Babylonicæ habitationi nefarius spiritus aligabat. Si abitis hinc, aiebat, & amicos, quos his in provinciis jam vobis devinxistis, & quæ obtenuistis bona, mittetis simul omnia: & præterea, vel succumbetis longi itineris molestiis, parum contra illas muniti; vel, ubi etiam patrium solum attigeritis, non habebitis, quo vitam trahatis: præstat igitur manere Baby-

lone, & frui partibus, cavendo ne illam gem divinam violetis. Quid ad hoc Deus? *Recedite* dicit, ut ante animum, *recedite, exite, exite.* Repetitum patet imperium de Babylone delecta quaternis, quibus Dæmon tuum manendum vincire conabatur, vix oppositis opponens. Neque aliis vos verba jam Deus alloquitur: ne amemus amorem, quo illam prosequeris, non commoda, quæ ex ejus fide & industria in familiam tuam redolunt. *Recedite, recedite.* Nec illa obtemperet, quod absque tuo opere non habitura sit, unde vivat; aut quod tunc illi, si à te abeat longius, in via meriendum sit. *Exite, exite.* Ille ipse Deus, qui ita imperat, habebit tibi, tuisque & illius commoda prospiciat, unde utrumque contulerit. Et quocumque tandem modores colat, præstabit mori Hierosolymis pauperem & egenum in medio populi electi, quam nescio quæ fortuna à vi Babylone inter Dei inimicos.

XXI. At quid agendum, cum casu tolli ex toto non potest? Audemus, quid hoc rerum statum à nobis divinus Spiritus exigat: *Ne tibi placeat malorum via, declina & desere eam.* Primum igitur, quod fieri oportet, cum prava occasio vitari nullo modo potest, est, ut illam quis odit. *Ne tibi placeat malorum via.* Ille filius familias, qui domo expellere animum non potest, quæ sepe illi fuit officinalo, id saltem maxima infelicitate instat: æstimet, quod suo in arbitrio non sit subducere se periculo. *Ne tibi placeat malorum via.* Deinde lo-

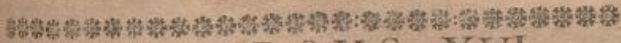
quædam fugi-
torem ab e-
tate pugil-
mundo fo-
tibus gladiis,
et si evicti m-
et non
sua, mo-
tegere il-
ti, & tum-
ardore
quam à Vi-
tore po-
pore
tenti à ci-
renanti i-
tuo capite
ti. Omni-
fanimo

P. SEGNE
Homo Christianus

Ecol. 12.
10.

penitus fugere periculum non potest, labrum ab eo declinet. Declina ab eâ : ut ille pugil scit, qui quem eripere multis fortiori adversario non potest, gladio, eius ictus declinat. Oportet, si esei muliercula non potest, illi non loqui, non agere solum cum illa, non obrutum in eam desigere, fugere illam oculis, si pedibus non licet, & cum quâ maximè majori animo ardore preces ad Deum fundere, opem à Virgine Sanctissimâ curâ attentiusque postulare, stipem aliquam egesta porrigeri, corpus flagris, abstinentiâ à cibo affligere, ut viperæ huic venenati in ore dentes frangantur, dum caput ipsum conterere non licet. Omnibus his industriis opus est, si animo minime fucato, sed sincero,

in gratiam cum Deo redire quis desiderat : Si in toto corde vestro rever-
1. Reg. 7. 3.
timini ad Dominum, auferite Deos alic-
nos de medijs vestris. Tollenda sunt, quæ quis amaverit, idola, aut quando tollere aut abicere à se idola non potest, se à idolis tollat, ab iisque se avvertat, & aliò oculos convertat. Si domi sunt, animum non occupent. Dumque ad periculum in tali occasione pereundi animum quis advertit, tanto majore & intentiore curâ sibi invigilet : sic viator, qui sylvam à latronibus obsessam, prætereire non potest, nec aliam viam tenere, illud certè cavet studiosissime, ne in sylvâ obdormiscat. Atque hæc est unica ratio è discrimine tam dolendo evadendi.

DISCURSUS XVI.

Mox à peccato admissio ad Confessionis asyllum confugiendum esse.

Summum, quod in infelicem naufragum confecti non sit, beneficium est, tabulam illi porrigeri, quâ ad litus enatet, & non mergatur. Atque hoc est grande illud beneficium, quod jam inde à Mox condito Deus hominum generi contulit, quando Penitentiae tabulam ijs porrigeri dignatus est : quæ, ex funesto Innocentiæ naufragio reliquam, cum apprehenderint, ad litus æternæ salutis non tantum

possint emergere, sed certissimò sint emerluri : quod quidem tabula alia nulla unquam præstitit. Hoc autem beneficium plurimum deinde auctum est, cum penitentiam è virtutis gradu ad Sacramenti dignitatem Christus Servator extulit ; cum eâ ratione & facillimum, & certissimum effectum sit unicum malorum nostrorum remedium. Hæc potro cum ita sint, quis persuadere sibi posset, fore unquam peccatorem aliquem tam temerarium, qui vel tantillam moram necteret, in tabulâ hac amplectendâ, licet

S. Tb. 3.
p. 9. 36.
nr. 4.

RJ
mus